

VERRAAD

VERRAAD

Wouter Helden

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

© Wouter Helders

Tweede druk, september 2025

Omslagontwerp: Studio Vonk en De Boer

Grafische vormgeving: Anita Willemse-Bodewes /

Indruk Grafisch ontwerp, Soest

Alle rechten voorbehouden

ISBN: 978-90-8360-461-9

www.nafnedka.nl

www.wouterheldersthillers.nl

www.bloodygoodbooks.nl

Uitgeverij Nafnedka

Voor Belle:

'Droom met open ogen en hart'

Proloog

Willemstad, Curaçao, 2001

‘Gefeliciteerd, jongen.’
Joey Santanas mond viel open toen hij zag wat zijn vader zojuist in zijn hand had laten vallen. Het gele schild met het steigerende paard erop dat aan de sleutel bungelde, kon maar één ding betekenen. Hij wierp een dankbare blik op zijn vader en moeder en rende naar buiten.

De Ferrari 360 Spider stond op de oprit. De rode lak van het race-monster glom in het licht van de opkomende zon.

‘Wat!’ Joey schreeuwde van verbazing toen hij naar de auto toe rende. Terwijl hij zijn handen liefkozend over de auto liet glijden, keek hij op en zag zijn ouders in de deuropening naar hem kijken. ‘Dit is te gek pa en ma! Fuck! Hoe vet is dit!’

‘Taalgebruik, Joe!’ Zijn vader keek hem streng aan. ‘Je bent achttien nu. Ik heb deze auto voor je gekocht omdat je een man bent. En vloeken is een teken van zwakte.’

‘Sorry pa,’ zei hij zonder zijn vader aan te kijken. Hij had alleen maar oog voor de glanzende auto die voor hem stond en liet de ene na de andere enthousiaste kreet horen. ‘Die velgen zijn echt *master*! En die koplampen. Wat dik!’

Zijn vader kwam hoofdschuddend naast hem staan. ‘Ga er eens in zitten zodat je moeder een foto van je kan maken.’

Joey opende de deur en nam plaats in het met leer bekleedde kuipstoeltje.

‘En hoe voelt dat?’

Joey klemde het sportstuur in zijn handen en nam het interieur van de Ferrari in zich op. Alles aan de auto rook en voelde nieuw.

‘Goed pa,’ zei hij hees.

Zijn vader gaf een zacht klopje op het portier. ‘Tijd voor een testronkje, vind je niet?’

‘Nu?’

Zijn vader knikte en haalde een hekopenner uit zijn zak. Hij drukte het in en gaf het apparaatje aan Joey. ‘Leg maar in de auto voor als je terugkomt.’

‘Oké.’ Joey legde de opener in het middenconsole en startte de auto die laag brommend tot leven kwam. Hij trapte een paar keer hard op het gas met de koppeling ingetrapt zodat de motor loeide. De twee mannen keken elkaar grijnzend aan.

‘Zorg dat je over een kwartier thuis bent voor het ontbijt,’ hoorde Joey zijn vader nog roepen, voor hij met spinnende wielen de oprit afstoof.

De toegangsweg naar hun landgoed was, op een paar over de weg heen schietende leguanen na, verlaten en Joey schakelde snel door naar de zevende versnelling. Hij genoot. Zo vroeg in de morgen was de zon nog niet zo fel en de warmte voelde aangenaam op zijn gezicht. Terwijl hij over de landtong racete die bijna helemaal van zijn familie was, rook hij de zilte lucht van het Spaanse Water en haalde diep adem. De Ferrari lag als een blok op de weg en reageerde perfect. Hij vroeg zich af wat zijn vrienden zouden zeggen als ze hem zo zouden zien. Wat Esmeralda met hem zou willen doen nu hij de mooiste auto van het eiland had.

Na een kleine kilometer schoot hij langs de ommuurde tuinen van de eerste villa’s die langs het binnenmeer stonden. Hij remde hard af en gierde door een bocht, die de weg naar de landtong deed aansluiten op de villawijk. Voor hem strekte zich een recht stuk van bijna achthonderd meter uit. Hij keek even snel en zag dat de weg verlaten was, de 4,5 liter V8-motor ronkte zwaar en voor hij het wist, had hij het gaspedaal tegen de vloer gedrukt en zond de wagen brullend voorwaarts. De vierhonderd pk’s die hij losliet, drukten hem hard in zijn stoel en hij joelde uitgelaten toen hij steeds sneller langs de huizen schoot.

De klap kwam als een volkomen verrassing en even dacht hij dat hij zich het geluid en de lichte schok had ingebeeld, maar een blik in de achteruitkijkspiegel deed hem verstijven en hard op de rem trappen. Hij kwam pas honderd meter verder tot stilstand en bleef even besluiteloos zitten.

Hij staarde met wijd opengesperde ogen in zijn spiegels. Het lag er echt. Een klein, donker bundeltje. Midden op straat. Joey wist meteen wat hij geraakt had en hij werd bang. Het was een klein meisje, aan de kleren te zien, en ze lag roerloos, als een neergesmeten poppetje. Hij had haar met minimaal honderd kilometer per uur geraakt.

Er was nog niemand naar buiten gekomen om naar het kindje te kijken. Hij nam het besluit op de automatische piloot, zonder verder na te denken. Hij schakelde terug, gaf gas en reed weg.

Hij nam een andere weg terug en reed vijf minuten later de op-rit van het Santana-landgoed op. Zijn vader kwam glimlachend naar buiten toen hij uitstapte, maar Joey zag dat de oude man verstijfde toen hij hem zag.

‘Wat is er gebeurd, Joe? Wat heb je gedaan?’

Joey kon alleen maar stamelen en keek beschaamd naar de grond toen zijn vader hem bij de schouders pakte en door elkaar rammelde.

‘Wat is er verdomme gebeurd? Praat tegen me!’

Joe slikte. Tranen welden op en rolden over zijn wangen. ‘Ik...’ Hij slikte weer om het brok dat zijn keel leek te blokkeren weg te krijgen. ‘Ik heb iemand aangereden... Ik...’

‘Wat?’ Zijn vader nam een stap naar achteren en sloeg hem met de vlakke hand in het gezicht. ‘Hoe heb je dat verdomme voor elkaar gekregen?’

Joey dook ineen. Als zijn vader vloekte was hij echt boos. En als zijn vader boos was, kon je beter niet bij hem in de buurt zijn.

‘Waar is het gebeurd? Wie heb je aangereden?’

‘Ik...’

Zijn vader gaf hem weer een klap in het gezicht en Joey begon te snikken.

‘Verdomme!’ Zijn vader liep weg en ging op zijn knieën voor de auto zitten en vloekte weer. ‘Kom hier.’

Joey liep langzaam naar zijn vader toe en volgde zijn blik om zich onmiddellijk weer om te draaien om over te geven. Net naast de rechterkoplamp van de auto, aan de zijkant van de grill, was een grote deuk te zien. Eromheen zaten wat alleen maar bloed en botresten konden zijn en iets wat op een pluk blonde haren en een blauw haarlint leek.

‘Je hebt een kind aangereden,’ gromde zijn vader. Hij stond op en kwam met gebalde vuisten op Joey af gelopen. ‘Je hebt een kind aangereden en je bent doorgereden.’ Hij hief zijn vuist op en sloeg Joey vol in het gezicht. Joey ging neer en hief afwerend zijn handen op, maar het was niet nodig, want zijn moeder kwam schreeuwend tussenbeide. ‘Stop George! Stop!’

De stem van zijn moeder leek zijn vader wat te kalmeren en Joey krabbelde vlug overeind.

‘Hij heeft iemand aangereden. Een klein meisje.’ Zijn vader wees beschuldigend naar hem. ‘Ik ga nu de politie bellen.’

Zijn moeder sloeg haar hand voor haar mond, maar toen zijn vader naar binnen liep, greep ze hem bij de arm. ‘Nee George, dat doe je niet.’ Ze ging tussen Joey en zijn vader in staan. ‘Wat bereiken we daarmee, George?’ Zijn vader keek haar niet-begrijpend aan. ‘We moeten rustig blijven,’ zei ze terwijl ze zijn hand vastpakte. ‘Geen paniek nu, misschien valt het allemaal wel mee.’

‘Mam, pap heeft gelijk, misschien moeten we...’

‘Stil!’ zijn moeder draaide zich naar hem om en keek hem fel aan. ‘Naar binnen jij.’

‘Maar mam...’

‘Naar binnen!’

Joey gaf het op. ‘Het is te hopen voor je dat ze niet dood is!’ schreeuwde zijn vader hem na toen hij als een geslagen hond naar binnen liep.

Hij bleef de rest van de dag op zijn kamer, hilde veel en luisterde naar zijn ouders die beneden ruzie maakte. Het was bijna avond toen zijn vader zonder kloppen zijn slaapkamerdeur openrukte. Joey die uit het raam stond te staren, deinsde terug, maar zijn vader bleef in de deuropening staan. ‘Ze heette Vera Smit,’ zei hij zachtjes.

Joey voelde de grond onder zich wegzakken en moest zich vastgrijpen aan zijn bureaustoel om te blijven staan.

‘Pak je spullen.’

‘Moet ik naar...?’

Zijn vader keek hem vol minachting aan en viste wat uit de binnenzak van zijn colbert. Hij gooide het op de grond voor Joeys voeten. ‘Je gaat hier weg. Ik wil je nooit meer zien.’ Even bleef hij nog in de deuropening staan, toen deed hij een stap naar achteren en smeede de deur achter zich dicht.

Joey hoorde hem de trap af stampen en bleef verstijfd achter. Een tijdje stond hij zo. Toen raapte hij de envelop die zijn vader naar binnen had gegooid op en scheurde het open. Er zaten twee papieren in. Het eerste was een briefje waarop in zijn moeders pietluttige handschrift een telefoonnummer, een adres in Rotterdam en de naam

David Morgenstern stonden. De naam kwam hem vaag bekend voor, misschien van honkbal of de synagoge. Het tweede papier was een ticket naar Nederland. Hij vertrok nog die avond.

Het hoge, suizende geluid klonk als een inkomende Mirage 2000. De Franse gevechtstoestellen met hun helse, jankende geluid maakten dagelijks gebruik van de landingsbaan in de woestijn. Maar Sofie wist inmiddels wel beter. Dit was iets anders. Net als de mannen en vrouwen die naast en tegenover haar in de kleine bunker zaten, drukte ze haar handen op haar oren en dook ineen.

De explosie klonk dof. Bijna onwerkelijk. Maar toen ze de grond onder haar voeten voelde trillen en in het rode noodlicht het zand uit kieren in het plafond zag lopen, realiseerde ze zich opnieuw dat ze niet droomde. Dit was echt. Ze werden aangevallen. Ze was bang. Haar handen trilden en ze voelde tranen opwellen, maar ze wilde niet huilen en verbeet zich.

Ze ging weer overeind zitten, balde haar vuisten en haalde diep adem. Toen haar handen stopten met trillen, schoof ze haar scherfvest wat naar links en haar helm, die over haar ogen was gezakt, wat omhoog. Dit was de vierde raket, telde Sofie in haar hoofd. Afgaand op het geluid en de dreun van de impact was de laatste dicht bij hen neergekomen.

De man naast haar, een oude sergeant-majoor die als konijn was verkleed, gaf haar met zijn elleboog een bemoedigend tikje. 'Komt wel goed, wijffie,' bromde hij.

Sofie keek naar hem al begreep ze niet meteen waarom hij haar aansprak. Toen pas voelde ze dat haar wangen nat waren. Ze had toch gehuild.

Sofie veegde met haar mouw de tranen weg en zag dat hij naar haar glimlachte. Hij haalde een pakje Samson en een vloeitje tevoorschijn en begon een sjekkie te draaien. De geur van de tabak die hij tussen zijn vingers verkruiemde, prikkelde in Sofies neusgaten. Ze had al jaren geen sigaret meer aangeraakt. Niet sinds ze zwanger was geweest en moeder geworden was. Maar nu snakte ze naar een sigaret. 'Mag ik...?'

Zonder te antwoorden, gaf hij haar de net gerolde peuk en begon meteen weer een nieuwe te draaien. Toen hij die klaar had, viste hij een aansteker uit zijn zak en bood haar een vuurtje aan. Normaal was roken in afgesloten ruimtes verboden, maar niemand protesteerde.

Sofie inhaleerde diep en sloot haar ogen even. Terwijl ze de rook uitblies, kalmeerde ze en dacht ze aan haar zoontje Marcel. Hij was vijftien maanden nu. Ze miste hem verschrikkelijk. Gelukkig zou ze over een paar dagen weer thuis zijn om hem te knuffelen. Ze had het, zeker na deze nacht, wel weer gezien in Mali. Voorlopig geen oorlogsjournalistiek meer voor haar.

Ze drukte de sigaret uit en keek om zich heen. Ze was niet de enige die het zwaar had gehad. In de hoek zag ze een jonge militair die zachtjes hilde, een collega legde een hand op zijn schouder en bood hem een flesje water aan. De rest van de ongeveer vijftig man die in de bunker schuilden, was verbazingwekkend rustig. Sommigen kletsen wat of maakten een grap, een enkeling speelde met zijn telefoon of dronk wat. De camouflagevlekken van haar geleende uniform staken af tegen de outfits van de anderen in de bunker. De bonte avond was in volle gang geweest toen het luchtalarm afging en ze allemaal de bunker in waren gevlucht. Nu zat ze, omringd door onder meer een monnik, matroos, piraat, verpleegster en een konijn in een bunker midden in de Malinese Woestijn.

De als konijn verklede sergeant-majoor had inmiddels zijn volgende sjekkie af en stak het achter zijn oor. 'Voor zo,' legde hij haar ongevraagd uit. Sofie barstte in lachen uit. Het werkte aanstekelijk en toen er, vijf minuten later, een militair van de Force Protection in de opening van de bunker verscheen, werd er nog steeds gelachen en gegrinnikt. Sofie herkende hem meteen en was blij hem te zien. Het was sergeant David Morgenstern, een jonge groepscommandant waarmee ze veel zaken had gedaan de afgelopen twee weken.

Hij keek snel de bunker rond en knikte tevreden toen hij vaststelde dat er geen gewonden waren. 'Er zijn vier raketten neergekomen,' vertelde hij, 'twee op de landingsbaan, een op het Franse kamp en eentje een paar honderd meter hiervandaan. We controleren nu het kamp op blindgangers. Jullie moeten hier wachten tot we het *all clear sign* geven. Vragen?'

'Zijn er gewonden?' De vraag kwam van de jonge militair die eerder gehuild had. Hij was luitenant, dacht Sofie.

'Onbekend,' antwoordde David. 'We zijn nu koppen aan het tellen.'

Verdere vragen bleven uit. David snelde weg en verdween uit

beeld en Sofie liet zichzelf wat onderuit zakken. Net als de rest van de mensen in de bunker gaf ze zich over aan het wachten en probeerde wat te ontspannen.

Ze was onder de indruk van David. Niet alleen was hij met zijn knappe kop en afgetrainde lijf een lekker ding, maar de rust en zekerheid die hij uitstraalde maakten hem ook sexy. Voor een moment had ze spijt dat ze hem afgewezen. Wanneer was dat geweest? De eerste avond in de Lion Rock, de bar van de manschappen hier in Gao? Meteen zette ze de gedachte weer van zich af. Mannen als hij besprongen elke vrouw die zich binnen het legerkamp waagde. Bovendien zou het haar ongetwijfeld het respect van de hier gelegeerde mannen en vrouwen hebben gekost. Nee, als ze haar professionaliteit als onafhankelijk journalist wilde bewaken, kon ze zich zulke misstappen niet veroorloven. En dacht ze, terwijl ze de gedachte toch weer toeliet, als ze hem alsnog wilde hebben dan kon dat nog steeds.

Plotseling ging het luchtalarm weer af. Het geginnik in de bunker hield op en mensen keken elkaar vertwijfeld aan. Sofie keek vragend naar de sergeant-majoor naast zich, maar hij haalde gewoon zijn schouders op en viste zijn net gedraaide sjekkie achter zijn oor vandaan. 'Komt goed, wijffie,' mompelde hij weer en stak de sigaret aan.

'Horen jullie dat ook?' Een van de jongere militairen keek schichtig de bunker rond. 'Ze schieten weer.' Opeens hoorde Sofie het ook. Het was hetzelfde hoge, schelle geluid als ze eerder gehoord had, maar deze keer was het harder, en zwol aan tot een oorverdovend lawaai. Ze zette zich schrap voor wat komen ging.

De smaak van stof. Dat was het eerste waar Sofie zich van bewust werd. Daarna kwamen de geluiden. Het gekuch van de mensen om zich heen, het onderdrukte, zachte snikken van iemand, het kermen van een ander. Ze opende haar ogen, maar zag niets. Het was pikdonker in de bunker. Sofie voelde de paniek in zich opwellen en toen ze een hand op haar schouder voelde, schreeuwde ze het uit van schrik. Ze merkte nu pas dat ze op de grond lag, de fijne kiezelstenen sneden in haar handpalmen en knieën toen ze overeind krabbelde. Het hoofdlampje dat naast haar aanflopte, als een rood baken in de duisternis, deed haar terugdeinzen. Ze snakte naar adem, maar het rond dwarrelende stof irriteerde haar longen en ze begon te hoesten. Weer voelde ze de hand op haar schouder, deze keer ervoer ze het als een

rustgevend gebaar, zeker toen ze de stem die bij de hand hoorde herkende. 'Rustig maar wijffie, probeer adem te halen door je neus.'

In het zwakke rode licht van zijn hoofdlamp herkende Sofie de sergeant-majoor. Door het witte stof dat zijn gezicht bedekte, liep een kronkelig rood riviertje. Ze haalde een paar keer diep adem en probeerde te ontspannen voor ze uitbracht: 'Je bloedt.'

'Een schrammetje,' bromde de man.

Om hen heen gingen meer rode lampjes aan. De meer ervaren militairen hadden, ondanks de bonte avond, hoofdlampjes meegenomen. Sofie kon zichzelf wel voor de kop slaan dat ze daar niet aan gedacht had. 'Zijn we geraakt?' vroeg ze aan de man naast zich.

De man knikte. 'Een voltreffer op de bunker.' Hij knikte naar beide zijden van de ruimte. 'Beide ingangen zijn ingestort en ik weet niet hoelang de rest van de bunker nog blijft staan. We moeten hier weg.'

Sofie voelde een rilling bij de gedachte levend begraven te worden het was een van haar ergste nachtmerries. Haar stem trilde toen ze vroeg: 'Wat nu?'

In het spookachtige rode licht zweefden miljoenen kleine stofdeeltjes die het ademen bemoeilijkten, en uit verschillende scheuren in het plafond stroomden watervallen van stof de ruimte in. De bunker begon op verschillende plekken zichtbaar te verzakken, vooral bij de rechter ingang. Op aandringen van de sergeant-majoor, die de leiding genomen had, was iedereen aan die kant weggehaald, zodat ze nu dicht op elkaar gepropt in de andere helft van de bunker zaten.

Ze hadden geluk had, de bunker had zijn werk gedaan. Zelfs degenen die het dichtst bij het punt van inslag hadden gezeten, waren er met lichte verwondingen vanaf gekomen. Sofie had zich over een luitenant ontfermd die in shock leek en apathisch voor zich uit staarde. Rondvliegend puin had verschillende ondiepe snijwonden op zijn gezicht en in zijn hals veroorzaakt die Sofie samen met een militair probeerde te verzorgen. Ze maakten de wonden schoon met water en jodium, uit een van de EHBO-kisten die standaard in de bunkers stonden, en verbonden ze daarna met steriel gaas.

Een andere groep militairen was inmiddels begonnen met het uitgraven van de linker ingestorte ingangen. Ze vorderden maar langzaam en Sofie maakte zich zorgen. De andere kant van de bunker zakte merkbaar steeds verder in en het was een kwestie van tijd voor

de hele boel zou instorten. Sofie rilde weer. De bunker was van een veilige plek veranderd in een graftombe. Ze hunkerde ernaar de sterren te zien, frisse lucht te ademen.

Een enthousiaste schreeuw van een van de gravers deed haar opkijken van haar werk. De man wees op een gat tussen het plafond en de berg zand en puin op de grond. ‘Buitenlucht!’ riep hij. De mannen om hem heen lachten en klopten elkaar op de schouder voordat ze met extra energie verder groeven.

Sofie voelde de frisse lucht de bunker instromen en sloot genietend haar ogen. Ze inhaleerde diep en beeldde zich in dat de verse lucht zoet smaakte. Toen hoorde ze een doffe klap, gevolgd door een regen van zand. Achter haar had het plafond het begeven. Terwijl de bunker instortte, begon iedereen te duwen. Sofie voelde dat ze meegenomen werd in de stroom van lichamen die zich aan het binnenstromende zand probeerden te ontworstelen. Iedereen duwde elkaar richting de uitgang zodat hun lichamen steeds dichter op elkaar werden gedrukt. Sofie voelde hoe de lucht langzaam uit haar longen geperst werd. Terwijl de geur van stof werd vervangen door die van angstzweet werd het donker een dieper zwart.

Lang hoefde Sofie niet te zoeken. Het afgesloten gedeelte van het kamp waar de commando's zich ophielden was erg klein en toen ze onder begeleiding naar binnen mocht, zag ze hem vrijwel meteen. David stond met een paar andere militairen messen op een houten dartbord te gooien. Hij had niet door dat ze achter hem stond en ze keek rustig toe hoe hij, zonder zichtbare inspanning, zijn drie messen in het “twintig” vak gooide. Hij had duidelijk gewonnen, want de andere mannen begonnen hem te pesten en overhandigden hem stuk voor stuk wat geld. Hij stak het in zijn zak en draaide zich lachend om toen hij haar in de gaten kreeg.

Hij observeerde haar ongeneerd aan en voor een moment voelde ze zich ongemakkelijk. Tot ze bedacht dat ze niets had om zich voor te schamen. Door haar vegan-dieet en wekelijkse vinyasa-yoga sessies waren haar benen en billen waren perfect geproportioneerd. Bovendien wist ze dat ze door haar getinte huid, een resultaat van de mix tussen haar Vlaamse vader en Congolese moeder, blonde kroesharen en blauwe ogen door veel mannen aantrekkelijk werd gevonden. Ze besloot zijn gestaar te beantwoorden en nam hem, terwijl er

een glimlachje op haar lippen verscheen, uitvoerig in zich op. De andere mannen joelden uitgelaten en lachten toen David toegaf en het oogcontact verbrak. Hij wuifde hen weg en maakte een uitnodigend gebaar naar haar voor hij haar voorging naar een van de gepantserde containers waar hij een kantoortje had.

Hij wees haar een stoel aan en bleef zelf in de deuropening staan. ‘Wil je wat drinken?’

Sofie knikte. ‘Thee alsjeblieft.’

Hij verdween en kwam een minuut later terug met een kan thee en wat koffie. Net als gisteravond was Sofie onder de indruk van hem. Hij had een krachtig gezicht met scherpe trekken, felgroene ogen en donker haar. Onder zijn *under armor*-shirt tekenden zijn spieren zich duidelijk af. Zwarte borstharen sprongen door de openstaande rits naar buiten, ertussenin fonkelde een ketting met een davidster eraan.

David ging zitten. ‘Ik wist niet dat je rookte.’ Hij gebaarde naar het pakje sigaretten dat ze zonder na te denken op tafel had gelegd.

Sofie knikte. Ze had sinds haar zwangerschap geen sigaret meer aangeraakt, maar had het pakje dat ze gisterenavond na de aanval had gekocht, inmiddels hief opgerookt. Nu lag het hier als stille getuige van haar stress. ‘Doe ik ook niet. Niet meer tenminste. Ik heb het gewoon even nodig. Na gisteren.’

Hij knikte en zweeg. Dat beviel haar wel aan hem. Dat hij haar niet meteen veroordeelde. Al was hij zelf duidelijk veel met zijn gezondheid bezig. Hij was vast nog een ergere health freak dan zij, dacht ze Zo’n type dat al zijn vrije tijd aan fitness besteedde en goed oplette wat hij at.

‘Rook jij?’ vroeg ze om hem te testen.

‘Nooit.’

‘Nooit gedaan ook?’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Zonde. Ik wil de marathon kunnen rennen in drie uur. Daar helpen rokerslongen niet bij.’ Hij nam een slok water en ging wat verzitten. ‘Hoe voel je je? Heb je nog een beetje kunnen slapen gisteravond?’

Sofie schudde haar hoofd, keek hem even aan en drukte haar sigaret uit voor ze antwoordde. ‘Ik was zo fucking bang. Je hebt geen idee.’

Hij knikte alleen, keek haar aan maar zei niets. Sofie ging verder.

‘Toen de bunker begon in te storten, dacht ik dat het voorbij was. Ik was... Ik wist... Ik weet niet...’ hakkelde ze. Ze voelde de tranen opwellen.

David stond op, ging naast haar zitten en sloeg zijn arm om haar heen. ‘Gelukkig konden we net op tijd de ingang vrijmaken en jullie eruit krijgen.’ Hij liet haar los en gaf haar een plagend schouderklopje. ‘Maar ik begrijp je wel. Het moet doodeng geweest zijn. Ik vond het ook best eng.’

Sofie keek hem verbaasd aan en veegde een traan weg. ‘Bang? Jij?’ Ze grijnsde. ‘Is dit een van je versiertrucjes? Ik geloof er geen woord van!’

David leunde lachend achterover en deed alsof hij verontwaardigd was. ‘Ik zou nooit liegen!’

Sofie glimlachte en knikte bevestigend toen David naar de koffiekantoeel wees.

Hij schonk een plastic bekertje met koffie voor haar in en ging weer aan de andere kant van de tafel zitten. ‘Zullen we maar beginnen?’ Hij wierp een korte blik op zijn horloge. ‘Ik moet over een uur bij de wapenkamer zijn.’

Sofie zette haar voice recorder op tafel. Ze was blij dat hij even tijd voor haar wilde maken. De Belgen waarvoor ze eigenlijk hier was, hadden maar een bescheiden, logistieke rol in de missie. Ze had besloten haar verhaal meer op internationale samenwerking in te steken zodat ze wat meer spanning aan haar artikelen kon toevoegen door een Nederlandse commando te interviewen. Helemaal zonder slag of stoot was het niet gegaan. Veel commando’s waren huiverig om met de pers te praten, maar na overleg met de commandant was het haar toch gelukt. ‘Let’s start.’

‘Vertel. Wat wil je weten?’

‘Wat is er gisteren gebeurd?’

‘Gisteren zijn er vier 122 millimeter raketten op het kamp en de vliegstrip terechtgekomen.’

‘Doden en gewonden?’

‘Geen doden. Wel twee lichtgewonden bij de Fransen. Een militair heeft een scherf in zijn been gekregen. Hij heeft hier eerste hulp gehad en vertrekt op dezelfde vlucht als jij naar Bamako om verder behandeld te worden. De andere is gestruikeld terwijl hij naar een bunker rende. Hij heeft een gekneusde enkel en wat schaafwonden.’

‘Gebeurt dit vaker?’

‘Raketaanvallen? Ja. Ik ben hier nu vier maanden en dit was de vijfde keer. Het is de eerste keer dat ze zo dicht op en bij het kamp vielen. En de eerste keer dat er gewonden waren.’

‘Maar goed dat iedereen zijn scherfvest en helm moest meenemen naar het feest.’

‘Je moet altijd voorbereid zijn. Dit is niet de eerste keer dat we verrast worden. Die lui houden er helaas geen rekening mee dat we bonte avond hebben.’

Sofie glimlachte en knikte tevreden. David gaf goede antwoorden. Kort, maar volledig. Hij had duidelijk mediatraining gehad, zoals de meeste militairen tegenwoordig. ‘Waar komen de raketten vandaan?’

‘Meestal worden ze vanuit Gao-stad verschoten. Dat ligt hier, zoals je weet, nog geen drie kilometer vandaan. Soms vanaf daken, meestal van braakliggende veldjes. Je kunt er weinig tegen doen behalve de smokkel van de materialen en opbouw van afschietstellages proberen tegen te gaan.’

‘Hoe dan?’

‘We verzamelen veel informatie via onze bronnen in de stad en vliegen geregeld rondjes met de Apache-helikopters om veranderingen en verstoringen in het landschap op te sporen.’

‘Toch vallen er vaak raketten.’

David haalde zijn schouders op. ‘Klopt. Gelukkig kunnen ze met de zelfgemaakte afschietstellages bijna niet richten. De meeste raketten vliegen ver over en belanden in de woestijn.’

‘Hoe komen ze aan het materieel?’

‘Na de Libische oorlog zijn allerlei wapendepots geplunderd. Gelukkig hebben ze over het algemeen geen lanceerinstallaties buitgemaakt. Maar ze zijn creatief. Soms worden zelfs pvc-buizen gebruikt om de raketten te richten.

‘Heb je het idee dat de dreiging afneemt en dat jullie werk zin heeft?’

Ze wist dat dat onderwerp gevoelig lag bij veel militairen. Ook David kon zijn emoties niet helemaal verbergen en zijn felgroene ogen schoten vuur. Maar hij beheerste zich en hapte niet toe.

‘Sinds de Fransen in 2013 begonnen met operatie Serval, zijn de Touareg-rebellen verdreven naar het noorden. De VN-missie waar

wij aan meedoen heeft meer stabiliteit gebracht. Mijn taak als commando is vooral het vergaren van inlichtingen die de missie ondersteunen. Dat heeft absoluut zin.'

David pakte zijn bekertje en goot de inhoud in een keer in zijn keel. Hij trok een grimas. Koud was de koffie nog viezer dan warm. 'Ik moet gaan Sofie. Hoop dat je er wat aan hebt.' Hij stond op en stak zijn hand uit.

'David...' Sofie stond op en omhelsde hem. 'Die laatste vragen waren geen aanval. Maar ik ben journalist. Ik moet ze stellen,' zei ze zachtjes. Ze voelde hem ontspannen en liet hem los. 'Dank je wel. Voor alles.' Ze gaf hem een kus op zijn wang en deed een stap naar achteren. 'Pas je goed op jezelf?'

David glimlachte en knipoogde naar haar. 'Dit is mijn laatste verkenning. Over een week of twee ben ik thuis.'

Sofie vroeg niet door. Ze wist dat hij niets mocht zeggen om de missie niet in gevaar te brengen. Informatie werd alleen gedeeld op een *need-to-know-basis*. In plaats daarvan nodigde ze hem uit om een keer bij haar langs te komen. 'Kom een keer stappen in Antwerpen. Dat is maar een steenworp van jullie kazerne in Roosendaal toch?'

'Ik zal erover nadenken,' zei hij op samenzweerderige toon. Hij grijnsde, draaide zich om en liep de bar uit. Sofie keek hem na.